

İnsanların ölümüne yol açan etmenleri
birer birer incelemek, anlasak ve ortadan kaldırsak
nereye varırız sonunda?
Ölümsüzlük şu karşığı tepenin hemen ardında mı?
Yoksa yol çok daha dolambaçlı ve uzun mu?

Bulaşıcı hastalıklar, yüzyıllar boyunca insanlığın başının en eski
ve en büyük belası olmuştu. Çocukları, gençleri etkilemesi,
bir anda bütün topluma yayılabilmesi ve tamamen sağlıklı insanları
da götürebilmesi, kanser gibi yaşa ve yaşam tarzına bağlı diğer
sağlık sorunlarından çok ayrı bir kategoriye koyuyordu onları.
Kimse kıyametin bir kanser türüyle geleceğini
hayal etmemişti mesela.

Ama yine de fikir olarak, sorun dışarıdan vücudumuza giren
ve istenmeyen unsurlar olduğuna göre,
ne yapılması gerektiği de açıktı: Bul ve yok et.

Antibiyotikler bu konudaki ilk büyük teknolojik sıçramayı temsil eder.
Hava bombardımanının savaşların gidişatını değiştirmesi gibi,
antibiyotikler de bakterilerle mücadelenin bir numaralı silahı olmuş,
verem, zatürre ve diğerlerinin önünü kesmişti.

Ama bütün vücuda yayılan antibiyotik, aynen
bütün şehri bombalamak gibi, verimsiz bir mücadele şekliydi.
Ayrıca virüslere etki etmemeleri büyük bir eksiklikti.
(Gerçi ağır bombardıman uçakları da gerillalara karşı çok az etkili
olmuştur.) Bir sonraki aşama DNA kodu, kimyasal ve geometrik yapısı
tam olarak bilinen mikroorganizmalara özel olarak tasarlanmış,
akıllı bomba benzeri, akıllı moleküllerdi. Onlar vücutta
sadece kendi hedefleriyle etkileşiyordu.
Kişiye özel üretiliyorlardı ve tek doz yeterliydi.

Ama akıllı ilaçlar da, çok zeki aşılarda bizi tam olarak
huzura kavuşturamamıştı. Çünkü hastalığın kökünü kurutamıyorlardı.
Tedavi veya aşı olmamış bireylerde veya tüm insanları aşılansanız
bile başka hayvanların vücutlarında saklanıp uygun
bir fırsat kollayan pek çok hastalık vardı. Üstelik zamanla
mutasyona uğrayıp eski yöntemlere karşı direnç de
kazanabiliyorlardı.

Son aşama, akıllı kimyasallardan akıllı biyolojik ajanlara
geçişimiz oldu. Artık mikropları kendi silahlarıyla vuruyorduk.
Önce DNA'sıyla hafifçe oynanmış bakteri avcısı virüslerle
başladık, kısa süre sonra belli bir mikroorganizmayı
bulup yok etmek üzere tasarlanmış mikrobotlara ulaştık.
Bu minik savaşçılar kendi başlarına üreyor, yayılıyor,
avını yiyerek (ya da ironik bir şekilde hasta ederek) besleniyordu.
Tek yapmamız gereken doğal ortama bu salgını
"bulaştırmaktı".

İlk deneme sıtmaya karşı yapıldı. Geliştirilen mikrobotlar
sıtma parazitini, karmaşık yaşam döngüsü sırasında büründüğü
her kılıktaki, girdiği her delikte arayıp buluyor ve yok ediyordu.
Sivrisineğin bağırsaklarından tükürüğüne, oradan
insan damarlarına, karaciğerine, alyuvarlara kadar paraziti
kovalayan bu mikrobotlar, hastalığın yaygın olduğu
bölgelerde doğal olarak çoğalıyor, kökünün kurutulduğu
yerlerde ise av bulamamış tüm avcılar gibi,
kendiliğinden yok olup gidiyordu.

İnsanları aşılama için de en "doğal" yöntem kullanılmıştı:
Sivrisinekler.

Konfederasyon böylece on binlerce sağlık personeli
ve milyonlarca enjektör masrafından tasarruf etmişti.
Sivrisinekler aşılama işini parasız yapıyorlardı.
Araştırmacılar tasarımlarına o kadar güveniyordu ki,
avcı mikrobotları ilk olarak kendi kanlarına enjekte etmiş,
sonra da sivrisineklerin bol olduğu bir ortamda
iki gece güvenlik ağı olmadan uyumuşlardı.
Aşılama kampanyası bundan ibaretti.

Böylece sıtma paraziti, mamut ve dodo gibi, yoğun avlanma sonucu kökü kurutulan türlerin arasına karışırken yeni bir tartışma da başlatıyordu: Bu, hastayı tedavi etmekten çok öte bir şey, adeta bir soykırımdı. İnsanlığın doğal yaşama bu şekilde müdahale hakkı var mıydı?

Devraldığımız doğal zenginliği, tür çeşitliliğini korumaya ant içmiş Toprakana kültü, bir canlının küçük olmasının felsefi açıdan bir şeyi değiştirmeyeceği kanaatindeydi. Canlı soylarını tüketmek kötüydü, bir mikroorganizmayla Sibiryalı Kaplanı arasında fark yoktu onlar için. Her tür, ekosistemdeki sayısız başka türle etkileşim halindeydi çünkü.

Üstelik üretip doğaya saldıığımız bu mikrobotlar da mutasyona uğrar ve avını bulamadığı zaman yok olup gitmek yerine, enerji elde etmenin başka yollarını bulur ve kendi başına sağ kalırsa? İlk hedefimizin dışında, bu sefer bize faydalı bakterilerin, hatta insan hücrelerinin peşine düşerse?

“Onu da avlayacak başka bir avcı üretiriz” cevabı nedense kimseyi tatmin etmemişti.

